

הפרקליטות

מאחר שמדובר בתינוק שטרם נולד, מומלץ לקבוע מראש הסדרי ראייה שתואמים את שלבי הגדילה. כך, תינוק שיונק אינו יכול לשהות אצל אביו מחצית מהזמן, אך אין סיבה שמגיל שנתיים לא יתקיימו הסדרים נרחבים עם האב

אחד מהוריו. אבל הסכמות אלו ניתנות לשינויים. דבר אחד ברור, החיים חזקים יותר מכל הסכמה כתובה, ולא ניתן יהיה לחייב אם או אב לגור סמוך להורה השני. אולם, ככל שנושא זה סוכם מראש בין ההורים באופן ברור ביותר, כך יהיה קל יותר בהמשך. למשל, ניתן לסכם, שהורה שעובר לגור במרחק העולה על מספר קילומטרים ממקום מגוריו הנוכחי, יהיה חייב לדאוג להסעת הילד להורה השני. לעיתים התניה כזאת בהסכם גורמת להורה שרוצה לעבור לשקול שוב את רצונו. בפני בית המשפט עומדת לא אחת השאלה, האם כאשר האם עוברת דירה על האב לדאוג לאסוף את הילד מביתה, או שנטל ההסעה צריך ליפול על כתפי האם. אבות שהביאו ילדים בהסכמה עם האם, נוטים לגלות התנגדות עזה לכל מעבר מגורים הכרוך בהסעה, וחשים לא אחת שהאם "הפרה" את ההסכמות על בסיסן הסכימו להביא ילד לעולם. האם ניתן לצפות מחלוקות אלו לפני הליך הכניסה להריון? כלל לא בטוח, אולם ניתן ללמוד מהן על הצורך להסדיר היטב ובפרוטרוט את נושא מקום המגורים, נטל הסעת הילד במקרה של שינוי מקום מגורים וזרם החינוך שבו ילמד, כולל מיקומו.

ומה באשר לתשלומי מזונות וחלוקת הוצאות בין האם לאב? טרם הבאת הילד לעולם, הנכונות לחלוק בהוצאותיו גדולה בדרך כלל מזו הקיימת במציאות. במקרים רבים, נוהגים ההורים להחליט על פתיחת חשבון משותף, שאליו יפקידו סכומי כסף שווים או דומים, וממנו יפעלו למימון כל הוצאות הקטין. אלא שהסדר זה כמעט ואינו יכול להתקיים במציאות. לכן רצוי להסכים על תשלום מזונות בסכומים כאלו או אחרים, התלויים כמובן ביכולת הכלכלית של כל אחד מההורים ובחלוקת זמני שהיית הילד עם כל אחד, וכן על חלוקת הוצאות המשנתות, שעיקרן חינוך ובריאות. בעניין זה, כדאי לסכם גם אילו הוצאות חינוך תהינה מקובלות על שני ההורים (גנים פרטיים, מספר חוגים, מטפלת, קייטנות פרטיות וכו') ומה תהיה הדרך שבה יסכימו על הוצאות בריאות פרטיות כגון טיפולים אורתודנטיים, אבחונים, טיפולים פסיכולוגיים וכו'.

בנוסף, יש לכלול בהסכם התייחסות לבן/בת זוג של כל אחד מההורים ומעמדו ביחס לילד, וכן אופן שמירת הקשר עם משפחת המוצא במקרה של פטירת אחד ההורים חלילה. בשורה התחתונה: הסכמים אלו, ככל שיהיו מפורטים ומעמיקים, עדיין אינם יכולים למנוע את כל המחלוקות העתידיות. החשוב מכל הוא לבחון את התנהלות הפרטנר בשלב המשא ומתן ועוד טרם ההריון - האם מדובר באדם גמיש, פתוח, בעל נכונות לפעול למען האחר ויכולת התחשבות בזולת? ברור שלא ניתן לדעת מראש הכל, אולם סימני אזהרה יכולים להופיע כבר בהתחלה, ובמקרה כזה ראוי לשים לב, ולחשוב פעמיים לפני שמקיימים את ה"עסק" המשותף, שאין ממנו דרך חזרה. ■

צילום: SHUTTERSTOCK

בדרך לאמהות עוצרים אצל עו"ד

מתכננת להביא לעולם ילד עם גבר שאינו בן זוגך? כדאי שתגיעו להבנות חשובות עוד לפני הכניסה להריון, ביניהן גם על חלוקת הוצאות ביניכם לצורך גידול התינוק. אבל באילו מקרים גם ההסכמות מראש לא יעזרו ומה ניתן לעשות כדי להימנע מבעיות?

מאת: עו"ד רות דיין-וולפנר, מומחית בדיני משפחה וירושה

מחליטה לעשות זאת מסיבה כלשהי - אין באפשרותו לעשות דבר בנידון.

בחירת השם לתינוק. רצוי להגיע להסכמות מראש בעניין זה, ולא למצב של ויכוחים קשים כבר בתחילת חיי הילד המשותף.

משמורת והסדרי ראייה. הורים הבוחרים להביא ילד לעולם מתוך החלטה משותפת, מסכימים במרבית המקרים על משמורת משותפת. עם זאת, מאחר שמדובר בתינוק שטרם נולד, מומלץ לקבוע מראש הסדרי ראייה שתואמים את שלבי הגדילה. כך, תינוק שיונק אינו יכול לשהות אצל אביו מחצית מהזמן, אך אין כל סיבה שהחל מגיל שנתיים לא יתקיימו הסדרים נרחבים עם האב. מכיוון שהסדרי המשמורת והראייה שנקבעים בין ההורים מראש אינם מחייבים את הילד שנולד, במקרים רבים נוצר, בשלב כלשהו, קרע בין האם לאב ונדרשת התערבות של בית המשפט. כך היה במקרה שטרם הוכרע, שבו פנתה אם לבית המשפט בטענה כי האב ההומוסקסואל שעיומו הביאה לעולם ילד, מנסה ביחד עם בן זוגו "להשתלט" על הילד ולנטרל את מעמדה כאם. לאור זאת, היא מבקשת לשנות את חלוקת הזמן שהוסכמה בינה לבין האב לפני הלידה. **מקום מגורים.** הורים המביאים ילד לעולם מסכימים ביניהם, בדרך כלל, על מקום מגוריו של הילד עם כל

השעון הביולוגי מתקתק ואת לא מצליחה למצוא בן זוג לחיים, שאיתו גם תוכלי להביא ילד לעולם? אם בעבר אשה בגיל 35 במצב דומה נאלצה לוותר למעשה על הזכות לממש את האמהות בשל היעדר אופציות, הרי שהמצב מזה כמה שנים שונה לחלוטין, והיעדר זוגיות אינו מהווה כיום סיבה לוותר על זכותה של אשה להיות אם. נשים רבות בוחרות לגדל ילד בדרך של הורות יחידנית, אך לא מעט מהן מבקשות כי לילדם יהיה גם אבא. בניגוד לזוגות שאצלם הילד הוא תולדה של אהבה, ולעיתים ללא תכנון מוקדם, הרי שהבאת ילד לעולם במסגרת חוזה בין הוריו, שנפגשו לצורך זה בלבד, שונה לחלוטין. במקרה כזה, מדובר במעין התקשרות עסקית, שבמסגרתה יש לדון בכל ההיבטים ולסכם מראש. מהם אותם דברים שכדאי שתדונו בהם מראש?

ההריון. יש לדון מראש בשאלת הבדיקות הגנטיות, בדיקות נוספות בהריון, דרכי המימון שלהן והאם בני הזוג מסכימים על הפסקת ההריון במקרה שמתגלים מומים כלשהם. יחד עם זאת, האב והאם צריכים לדעת כי במקרה שהתגלו מומים אין להסכמה בין הצדדים כל תוקף, מכיוון שלא ניתן בשום מצב לחייב את האם לבצע הפלה, גם אם האב רוצה בכך. מצד שני, אם האב אינו רוצה שהאם תבצע הפלה, אך היא